

Stanovisko

**k vyhodnocení vlivu stavby větrných elektráren v katastru obcí Mšecké
Žehrovice a Lodenice (okr. Rakovník) na výskyt obecně a zvláště
chráněných druhů ptáků**

1. Charakteristika lokality
2. Výsledky ornitologického průzkumu
3. Stanovisko k plánovanému záměru

zpracoval: Mgr. Tomáš Brinke

Praha, 11. 7. 2025

Česká společnost ornitologická

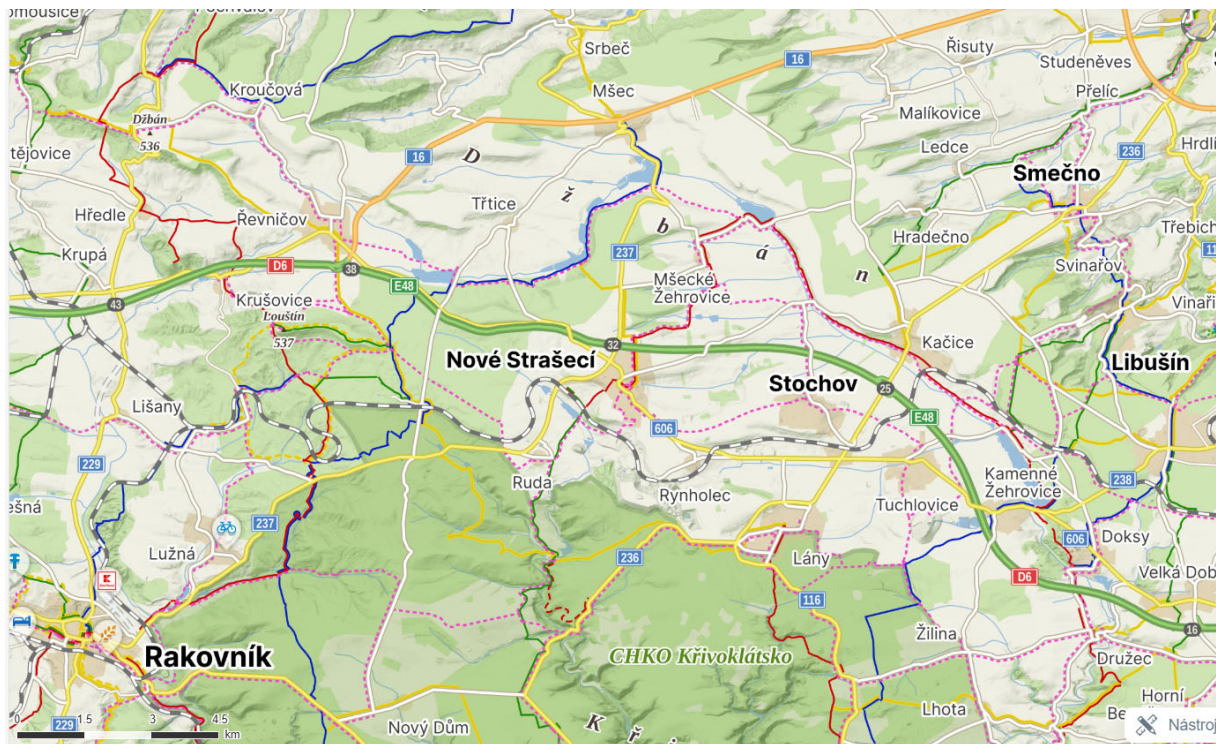
Na Bělidle 34

150 00 Praha 5-Smíchov

IČO: 49629549, DIČ: CZ49629549

1. Charakteristika lokality

V katastru obce Mšecké Žehrovice – část Lodenice je zvažována výstavba parku větrných elektráren. Česká společnost ornitologická byla požádána o zpracování stanoviska k vyhodnocení vlivu stavby větrných na výskyt obecně a zvláště chráněných druhů ptáků. Obec Lodenice je součástí chráněné oblasti Džbán, která je zařazena do chráněného území EVL (Evropsky významná lokalita), kód lokality: CZ0214022 a do soustavy Natura 2000. Ve vzdálenosti 6 km se nachází hranice CHKO Křivoklátsko.

V katastru obce Mšecké Žehrovice se nachází několik rybníků významných pro migrující i hnízdící ptactvo. Za prioritní lze považovat největší Lodenický rybník, z menších rybníků v sousedství Mšeckých Žehrovic dále Markův rybník, Malý dvorský rybník a Soudné rybníky. Následný ornitologický průzkum vznikl na základě ověřených dat z pozorování a záznamů v nálezových databázích, zejména databáze České společnosti ornitologické Avif.

2. Výsledky ornitologického průzkumu

Lodenický rybník

Jako jeden rozlohou z větších rybníků na Rakovnicku v údolí Loděnice patří k významné hnízdní i migrační lokalitě pro vodní ptactvo. Jako hnízdiště tento rybník pravidelně využívají např. husa velká (*Anser anser*), labuť velká (*Cygnus olor*), polák chocholačka (*Aythya fuligula*), polák velký (*Aythya ferina*), kopřivka obecná (*Mareca strepera*), lyska černá (*Fulica*

atra), moták pochop (*Circus aeruginosus*). Rybník je dále významný jako tahová zastávka, zjištění zde opakovaně byli např. luňák hnědý (*Milvus migrans*), rybák obecný (*Sterna hirundo*), rybák černý (*Chlidonias niger*), hohol severní (*Bucephala clangula*), lžičák pestrý (*Spatula clypeata*). Lokalitu dále využívají jako loviště orel mořský (*Haliaeetus albicilla*), který pravidelně hnízdí do 3 km vzdálenosti od Lodenického rybníka. Z brodivých ptáků zde ve vyšších počtech loví volavky popelavé (*Ardea cinerea*), jež na tuto lokalitu zalétávají pravděpodobně i z více vzdálených hnízdišť. Lodenický rybník je též významnou tahovou zastávkou pro migrující druhy bahňáků, např. píska obecného (*Actitis hypoleucos*).

Markův rybník

Tato rozlohou menší vodní plocha, jež je součástí intravilánu obce Mšecké Žehrovice, je významným potravním stanovištěm a příležitostně i hnízdištěm pro kulíka říčního (*Charadrius dubius*) a čejku chocholatou (*Vanellus vanellus*). Zaznamenán zde byl i konipas luční (*Motacilla flava*). Na jaře na této lokalitě ve vyšších počtech sbírají hnízdní materiál vlaštovky obecné (*Hirundo rustica*) a jiříčky obecné (*Delichon urbicum*) pro stavbu a opravu hnízd.

Malý dvorský rybník

Vodní plocha vzdálená necelý 1 km jižně od intravilánu Mšeckých Žehrovic je hodnotná svým litorálem a relativně nízkým znečištěním vody, které pravidelně umožňuje hnízdění potápce malého (*Tachybaptus ruficollis*). Lokalitu jako hnízdiště dále využívají např. kopřivka obecná (*Mareca strepera*), labuť velká (*Cygnus olor*), kulík říční (*Charadrius dubius*) a moták pochop (*Circus aeruginosus*).

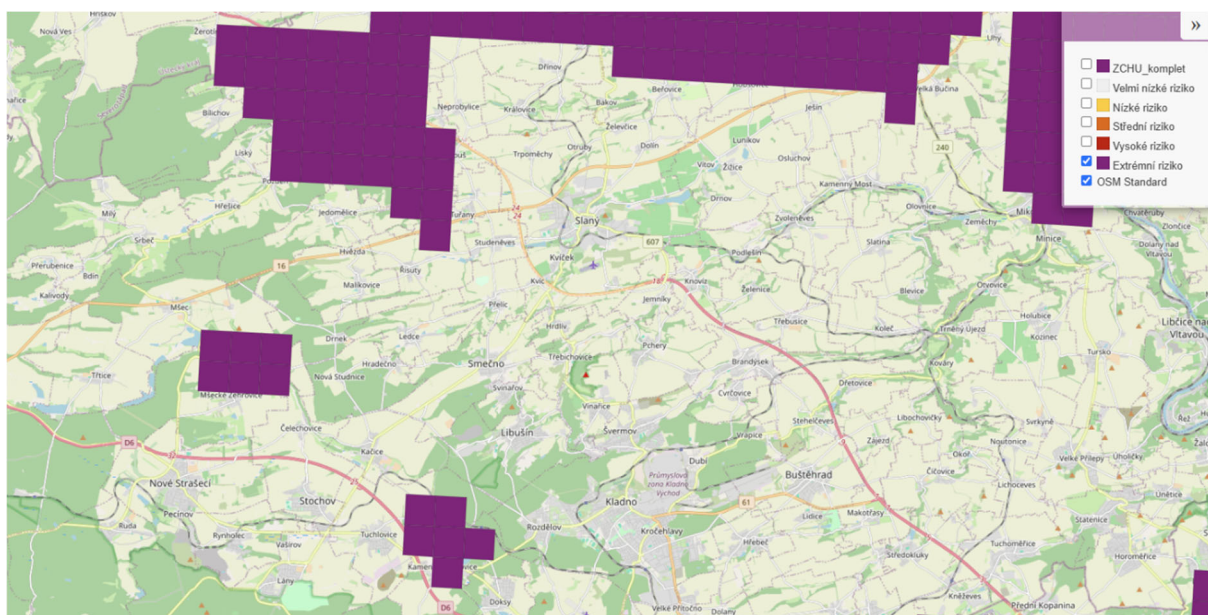
Soudné rybníky

Soustava tří rybníků na Soudném potoce je obvykle nazývána jako tzv. Soudné rybníky spadající do katastru Mšeckých Žehrovic. První z rybníků – Oborský rybník je součástí Obory Libeň a na jeho západní a jižní břeh navazuje Přírodní rezervace Louky v oboře Libeň. Další dva rybníky – Soudný rybník a Líbrcajt se nachází již mimo oplocení obory. Vodní ptactvo využívá tuto soustavu komplexně jako hnízdiště i tahové zastávky. Hnízdí zde pravidelně husa velká (*Anser anser*), labuť velká (*Cygnus olor*), moták pochop (*Circus aeruginosus*), jako loviště vodní plochy občas využívá orel mořský (*Haliaeetus albicilla*) a zaznamenán zde byl v době jarní migrace i orlovec říční (*Pandion haliaetus*). V litorálních porostech byli zaznamenáni i vzácnější rákosinové druhy pěvců jako je slavík modráček (*Luscinia svecica*), cvrčilka slavíková (*Locustella luscinioides*) a rákosník velký (*Acrocephalus arundinaceus*).

Navazující porosty křovin a rozptýlené zeleně vedle běžných druhů pěvců obývá i slavík obecný (*Luscinia megarhynchos*) a strnad luční (*Emberiza calandra*).

Mapa citlivosti

Pro zhodnocení byla využita mapa citlivosti ptáků pro výstavbu VTE na ptactvo vytvořená podle metodiky Birdlife International. Z pohledu mapy citlivosti pro výstavbu VTE jsou Lodenice v oblasti extrémního rizika pro ptactvo. V této lokalitě by se tedy z ornitologického pohledu větrné elektrárny stavět neměly.

3. Stanovisko k plánovanému záměru

Podle výše uvedených informací z hnízdění a výskytu druhů ptáků na jednotlivých vodních plochách, a také kompletního přehledu pozorovaných druhů ptáků za poslední 3 roky (odkaz uveden níže) vyplývá, že se v blízkém okolí záměru výstavby VTE vyskytuje velké množství druhů, včetně těch zvláště chráněných ze seznamu Ministerstva životního prostředí. Vyskytují se zde také větší druhy ptáků, např. labuť velká, husa velká, volavka popelavá a bílá, kopřivka obecná, hohol severní, orel mořský, luňák hnědý, moták pochop, poštolka obecná, čejka chocholatá atd., u kterých je největší riziko smrtelné kolize s VTE.

<https://avif.birds.cz/search/items?filter=%7B%22minRarityLevel%22%3A1%2C%22coordinatesWithRadius%22%3A%7B%22latitude%22%3A50.185092%2C%22longitude%22%3A13.934804%2C%22radius%22%3A4%7D%2C%22dateNDays%22%3A1800%7D>

Představovaný záměr výstavby VTE u Mšeckých Žehrovic je rizikový v souvislosti s frekventovaným výskytem vodního ptactva využívající výše zmíněné lokality jako hnízdiště i

tahové zastávky. Provoz VTE je rizikový zejména pro větší druhy ptáků, např. pro husy, dravce, brodivé ptáky, kteří se mohou dostat do přímé kolize s lopatkami větrníků během jejich provozu. K těmto kolizím může dojít kdykoliv, jako nejrizikovější jsou však dle dosavadních zkušeností dny se sníženou viditelností (např. ranní mlhy), kdy ptáci otáčející se lopatky VTE nemohou včas rozpoznat a vyhnout se jim. Zejména z tohoto důvodu nedoporučujeme v této lokalitě výstavbu VTE realizovat.

Tomáš Brinke

Mgr. Tomáš Brinke

ČESKÁ SPOLEČNOST ORNITOLOGICKÁ

Na Bělidle 34 • 150 00 Praha-Smíchov

777 330 355 • www.birdlife.cz

IČO: 49629549 • DIČ: CZ49629549